

RAT "Estonia" kunstinõukogu koosoleku esmasp. 3. okt. 1960. a.

p r o t o k o l l

Koos olid and.: R. Hammer, K. Raudsepp, E. Valgus, Krivitskas, E. Renter, L. Koosa, V. Järvi, A. Maasik, P. Mägi, A. Koit, S. Ots, L. Klaus, J. Trilljärvi, V. Loo, J. Kuusemets, F. Künnapuu, E. Vasarik, P. Nigula, V. Luts, L. Auster

Koosoleku algus kell 15.00
Lõpp kell 17.30

Päevakorras: lasteballeti "Põhjamaaine unenägu" ekspositsiooni ja eskiiside vastuvõtmine.

Sm. Hammer - avab koosoleku ja palub sm. Krivickast anda balleti kohta lühike sisuseletus, mille järel tulevad esitamisele dekoratsioonide ja kostüümide kavandid.

Sm. Krivickas - lasteballett "Põhjamaaine unenägu" sisuks on praegusaja fantastiline muinasjutt ja ühenduses sellega on kunstnikel ülesandeks sellest kõige tarvilikumad lavale seada. Tegevus on lastekohane - tegelasteks on linnud, kalakosed, põhjamaised loomad jne. Ideeks noorte kangelas- teed, kus heädas pääseb võidule. Sisuseletus vaatuste kaupa.

Sm. Hammer - kas on küsimusi antud sisuseletuse kohta?

Sm. S. Ots - sm. Krivickase jutustuse järgi tundub ülekoormatust II ja III vaatuses, kordub tegevus, kus on võitlus ühe ja sama asja eest. Muidugi kõik ilmneb lavastajast, kuidas see reaalselt kujuneb.

Sm. Hammer - ka mulle jäi mulje, et on ülekoormatus tantsude ja lastemängudega, eriti I vaatuses. Liiga palju igasuguseid tantsu, tükk kujuneb liiga kirjaks. Kasutatakse liiga palju rekvisiite. Siin on siiski palju, mille üle järele mõelda ja palun kõiki avaldada oma arvamusi ja mõtteid lavastuse kohta.

Sm. Raudsepp - tegevuse ülekoormatuse osas olen vastupidisel arvamisel, lastele peab just palju pekkuma. Sm. Fenster "Aiboliti" lavastamisel tõi ka numbreid ümber, korraldas etteasteid nii, et saaks lavastus tihedam, mis lastele huvitav.

Näiteks - ooper on lapsele igav, kuna seal on pikad aariad, tegevus vaene, lapsel hakkab igav. Kui aga autorid on lähenedud sellele liimile, et tegevus on tihe, siis minu arvates laste suhtes see tuleb kasuks, eriti noorsoo etenduste puhul.

Sm. Hammer - kui tüki sisu kohta enam sõnavõtte ei ole, asume dekoratsioonide ja kostüümikavandite läbiivaatamisele.

Sm. Roosa - esitab "Põhjamaine muinasjutt" dekoratsioonide kavandid ja annab selgitust nende kohta.

Sm. Renter - dekoratsioonid jätavad meeldiva mulje, arvan, et nad on kooskõlas muusika ja lava stusega. Samuti olen läbiivaadanud kostüümikavandid, mis samuti on väga huvitavad.

Sm. Hammer - et rohkem sõnavõtjaid ka kostüümikavandite kohta ei ole, loeme seega dekoratsioonide- ja kostüümikavandid vastuvõetuks. Kuidas on eelarveliselt tüki peale planeeritud?

Sm. Künnapuu - tervele balletile on kokku plaanis 35.000.-, kostüümide tuleb teha üle 100.

Sm. Hammer - nii siis lavastajal tüki lavastamisel eelarve piiridesse jääda.

Täna määrame ka osatäitjad ja palun sm. Krivickast esitada nimed.

Sm. Krivickas - osatäitjaks olen mõelnud alljärgnevad tantsijad:

Kapten - Aaron, Silla
Jüri - Pugaag, Bome
Toomas - Sur, Tšugai,
Virve - Leis, Joasoo, Lukaševitš
Kuninganna - Balojan, Raksnevitš, Leis
Helju - Puur, Koptelkov, Mõtus
Kuu - Kerge, Loo, Aaron,
Vanaisa - Hägus, Silla, Nõmmik

Kuninganna osatäitjaks oli mul mõeldud ka Randviir ja Helju osatäitjaks sm. Puur, kuid mõlemad langevad välja, Randviir ütles osatäitmisest ära ja Puur on haige, mille pärast pidin nende asemele teised osatäitjad leidma. Siis usu, et sm. Randviir tööga nii ülekoormatud on, et osast ära ütelda.

Sm. Hammer - kuna Puuri haigus on tõsine, sellepärast langeb üle poole repertuarist Randviiru peale.

Sm. Koit - Randviir kurtis mulle, et vasakul jalal on vigad.

ja et tal jääb liiga koormavaks ka lasteballetis
kaasa teha.

Sm. Krivicskas - mis puutub lavastusse, siis täna siin selgus
et libretto on ülekoormatud. Võtan seda märkust
omaks ja püüan teha kõik mis võimalik, et oleks
huvitav, loogiline. Arvan siiski, et teha parem
rohken, kui et igavaks muutuks lastele.

Edasi mainin olukorrast töötamiseks teie teatris.
Jääb imelik mulje, mina tahan, et see ballett
kujuneks kohaseks teiste Nõukogude praegusaegsetele
ballettidele, mille aga lubatakse kulutusteks
lavastuse peale poole vähemas summas, kui tavalistele
ballettidele. Kuidas sellega toimime tulla, ei tea.
Siis peaks antama kindel tähtsus ja sellest ka
kinni pidada ja et oleks õigeaegselt valmis
dekoratsioonid, kostüümid ja projektsioon.

Siis veel - ei kujutanud ette, et üks tantsija
võib külalislavastajale ära ütelda tantsimast.
On imelik teie teatri eetika, Esimesel minu lavas-
tusel teie teatris ütles ära tantsimast sm. Puur,
teiseks nüüd sm. Randviir. Kuidas võib nii?
Nõukogude kaasaegse balletile tuleks anda kõik
paremad artistid. Mina aga kõige paremaid ballerine
ei oma, töötan tantsijatega, kes äsja lõpetanud
kooli ja sellepärast on ka risk lavastuse suhtes.
Sm. Randviir oleks võinud küll kaasa teha, tal ei ole
nii kohutavalt praegu tšöö. Olen külalisena teil,
loen oma tšööd ka mitte isiklikuks esjaks. Andke
mulle inialikud tingimused töötamiseks. Aega on
kõigest 2 kuud, raha on lavastuse peale liiga vähe,
prima ballerine pole. Pean kõigiga riidlema, sest
kõik tahavad soolossi tantsida. Kui direktsoon
lubab sm. Randviirule niiviisi käituda, siis võivad
ka teised nii teha. Mul on hirm, sellepärast pööran
direktsiooni poole, et kui korduvad sarnased nähted,
siis palun märkida, et olukord on raske.

Sm. Koit - sm. Krivicskas sai vist valesti aru - Randviir tantsis järjest 3 korda ja oli haige. Arvan, et ta ei saa praeguse koormuse juures kaasa teha lasteballetis. Meie ei tohi tema tervisega mängida, ta on praegu ainuke esinduslik balleriin. Teiste suhtes ärge laske ennast segada, rakendage tööle kõiki, keda vajate. Ärge tundke hirmu noorte suhtes.

Sm. Auster - tunnen samuti hirmu sm. Krivicskase pärast, sellepärast, et aega on tal väga vähe ja ta tahaks rohkem töötada balletiga, et mittekiipsena välja tulla.

Sm. Goldschmidt - Randviiru kaitseks pean mainima, et tal oli kunagi ka kopsudega kartust, sellepärast ei tohiks teda ülekoormata tööga. Sm. Krivicskasele anda meil kõik võimalused töötamiseks, kõigil tuleb täita lavastaja korraldusi.

Sm. Hammer - kuna lasteballett on praeguse aja Nõukogude teos, siis tahame seda eriti hästi välja tuua. Teame aga ka seda, et meil on raske töötada, trupp on väike, tööd aga palju. Tahame teile sm. Krivicskas anda kõik mis võimalik, et lasteballett hästi välja tuleks. Püüame teile abiks olla teie töö juures. Olukord on praegu tõesti raske, sm. Puur on haige, Leis on ärs, sm. Randviirul tuli tantsida 3 päeva kordamööda. Töö korras püüame siiski kõiki küsimusi lahendada.

Sm. Ots - palve kunstinõukogule - Kultuurimin. on vastu võtnud ühe minu balleti libretto ja ma tahaksin, et okt. algul seda siin arutatakse.

Sm. Maasik - sm. Krivicskase sõnavõttust jäi mulle südamesse kurb heli, millest sm. Krivicskas väljendas "eestlaste mittekülalislahkusest" tema suhtes. Kuidas seda parandada ja heaks teha, et sm. Krivicskasel ei jääks meist sarnast muljet ja et see kurb noot ei jääks helisema meie südames. Eestlased on loomult kinnised nagu lätlased ja leedulased, sellepärast ka meie külalislahkus tagasihoidlikum. Soovin südamest, et tööriist ja sõpruse rõõm meie vahel jääks ja süveneks ja et teil ei tuleks ialgi mõttesse, et meelega

Teie vastu töötame ja et Teil jääks meist hää mulje.

Sn. Krivickas - kui ma ei oleks armastanud eesti teatrit, siis täna siin nii avaneelselt ei oleks ka rääkinud. Olete mulle armsad ja ma tunnen lähedasena ennast Teile. Olen alati jäänud häida mälestustega teie teatrist.

Sn. Hammer - et enam sõnavõtjaid ei ole, lõpetan koosoleku ja tänan kõiki osavõtu eest.

Koosoleku juhataja.

Protokollija.

H. Reimer